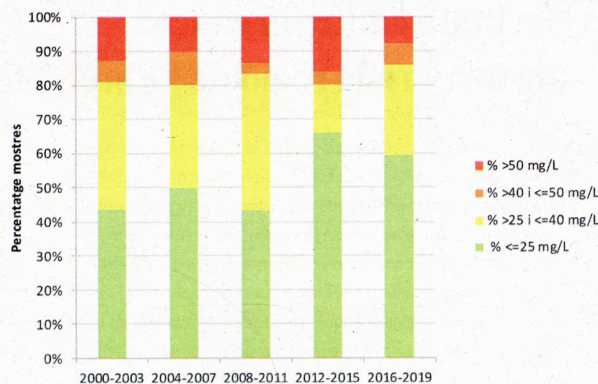
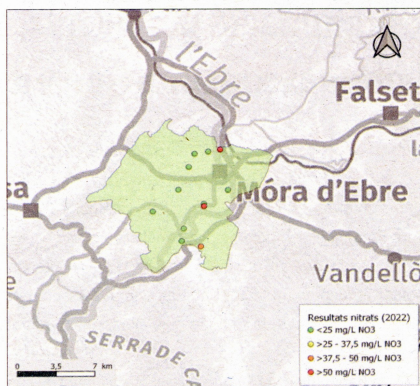
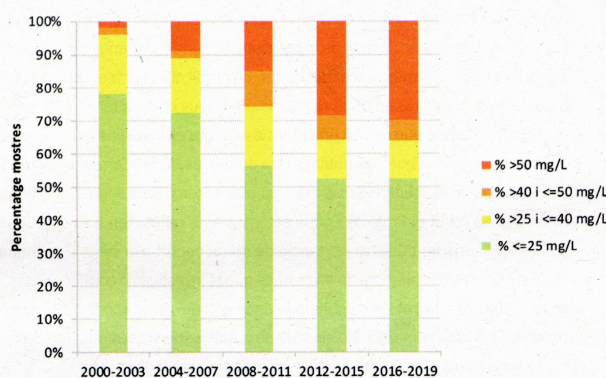
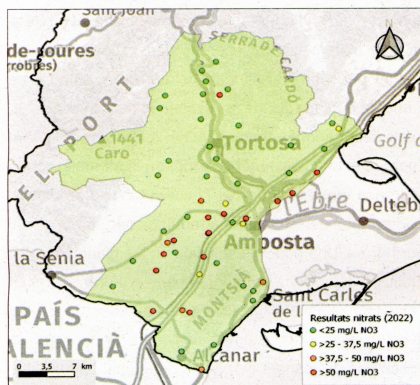

Detall de la zona vulnerable de la Ribera d'Ebre i distribució dels rangs de concentració de nitrats en les mostres de l'ACA

Detall de la zona vulnerable Baix Ebre-Montsià i distribució dels rangs de concentració de nitrats en les mostres de l'ACA

l'any i, així, se situa entre les comarques amb una generació de purins d'entre 100.000 i 300.000 tones anuals, propícies per comptar almenys amb una planta centralitzada de processament de purins o vàries de digestió anaeròbica en origen (plantes de biogàs). Si a sobre es tracta d'una zona vulnerable, com és el cas, caldrien sistemes avançats de processament dels digestats i d'emmagatzematge adequats. Per la seua banda, el Baix Ebre genera entre 50.000 i 100.000 tones anuals de purins.

Analitzades en conjunt les dos comarques, l'ACA constata que a partir del 2012, el percentatge de mostres analitzades que estan per sobre de la norma de qualitat (50 mg/L) no ha baixat mai per sota del 20 %. En termes generals, se desprèn que "la qualitat de les aigües subterrànies està empitjorant", admet la màxima autoritat hidràulica.

A la Ribera d'Ebre, el nivell d'alarma és menor i el percentatge de mostres analitzades que estan per sobre de la norma legal és sempre

Les altes concentracions en l'aigua de consum humà pot posar en risc la salut dels nadons

igual o inferior al 25 % fins al 2019. El 2020 s'eleva i arriba a un 40 %, però l'ACA matisa que la tendència s'hauria de validar amb una sèrie històrica més consistent, ja que els anys 2021 i 2022 este percentatge baixa.

Segons va publicar recentment el *Diari de Tarragona*, en algun moment de l'any 2023 se va superar el límit legal de NO₃/L en aigües subterrànies als municipis de l'Ampolla, Ginestar, Godall, Uldecona, l'Aldea, Amposta, Benissanet, Camarles, Santa Bàrbara, Freginals i Masdenverge. **"Molts aqüífers de superfície ja estan contaminats i volem preservar un dels aqüífers més grans de Catalunya com és el del Pla de la Galera"**, manifestava el portaveu d'Amevesaba, Enrique Lange, a Canal Terres de l'Ebre.

"Parlem de contaminació que no es veu i la societat no està conscienciada"

Álvaro Arasa.
Geòleg

LLINDAR DE QUALITAT I RISC PER ALS NADONS Cal tindre en compte que el líndar de qualitat de l'aigua per al consum humà, més baix que el líndar legal, és de 37,5 mg NO₃/L, segons va incorporar el Reial decret 47/2022 publicat pel Ministeri de la Presidència sobre protecció de les aigües contra la contaminació per nitrats de fonts agràries.

Els sis grups conservacionistes que impulsen ara la campanya "La concentració per nitrats no es veu però es veu" reclamen "mesures urgents" i afirmen que "no és casual que Uldecona siga un dels principals emplaçaments de macrogranges del territori i que els índexs de nitrats en l'aigua potable del

municipi estiguen des de fa bastants anys en el líndar dels 50 mg/L". De fet, l'agost de 2022 s'hi va registrar un episodi en què es va sobrepassar el líndar i la població va estar dos mesos amb subministrament d'aigua potable mitjançant camions cisterna. "Consumir aigua contaminada per nitrats, tot i no sobrepassar per poc els 50 mg/L, durant un període de temps prolongat, no és saludable", alerten els ecologistes. L'OMS fixa un límit màxim d'ingesta de nitrats per dia i quilo de pes corporal de 3,7 mg NO₃/kg.

Segons coincidixen els experts, elevades concentracions de nitrats poden ocasionar malformacions congènites o metahemoglobinèmia als lactants, ja que els nitrats es convertixen en nitrats a l'estómac del nadó i poden esgotar l'oxigen dels glòbuls vermells. Un símptoma de la intoxicació per nitrats és el color blavós de la pell. L'excés de nitrats, denuncia Xarxa Aigua Ebre, també pot ser, segons alguns estudis, un factor de risc en el càncer gàstric o en el càncer de pròstata. ■

DESTACAT

Les macrogranges registrades

■ Compostos com l'amoniàc, el metà, el diòxid de carboni o l'òxid nítrós són gasos que contribueixen a l'escalfament global i que s'emeten a l'atmosfera durant l'emmagatzematge de dejeccions ramaderes en basses i la seua aplicació agrícola. Les principals macrogranges al Montsià i Baix Ebre, segons el registre de la Generalitat, són les següents. Muesa, a Uldecona, va emetre **126.000 quilos de metà** i **13.800 quilos d'amoniàc** l'any 2021; Pordecona, també a Uldecona, va emetre 122.887 quilos de metà i 22.088 quilos d'amoniàc l'any 2021. El municipi faldut inclou dos explotacions més: Granja Fabra, que va emetre 51.121 quilos de metà i 8.782 quilos d'amoniàc, i Explotaciones Urme, que en el mateix període de temps va emetre 28.832 quilos de metà i 3.393 quilos d'amoniàc l'any 2021. Les emissions a De Aardborst Spain, a Roquetes, van ser de 113.725 quilos de metà i 11.103 quilos d'amoniàc el mateix any. En el mateix municipi, Rústicas Faiges va emetre 92.461 quilos de metà i 12.917 quilos d'amoniàc l'any 2021. Granja Pasqualet, a Tortosa, 100.813 quilos de metà i 11.582 quilos d'amoniàc l'any 2021. També a Tortosa, l'activitat de Granja Noviporc va generar aquell any 74.239 quilos de metà i 10.457 quilos d'amoniàc. A Pordall, de Godall, se van registrar el 2021 66.143 quilos de metà i 19.109 quilos d'amoniàc emesos. Els ecologistes, a partir d'estes xifres, reflexionen que "les comarques ebrenques representen molt poca incidència, segons les granges porcínes que la Generalitat té registrades i els purins que generen". "Què està passant perquè el Baix Ebre i el Montsià siguen zones especialment vulnerables? O bé no s'estan fent prou bé les actuacions al respecte o bé la xifra de purins per part de les granges censades és molt superior a la declarada", acusen. Álvaro Arasa es remet a la gran quantitat de superfície d'alguns termes municipals que, tot i estar dins de zones vulnerables, admeten legalment abocaments de residus agrícoles o ramaders.